

Raadsmededeling openbaar

Nummer : 135-2025
Datum : 3 november 2025
B&W datum :
Beh. Ambtenaar : Jan Veuger
Portefeuillehouder : T.M.M. Kok
Onderwerp : Beschikking subsidie twee projecten Achterhoek Visie 2030

Aanleiding:

Aanleiding is de grote behoefte in de gemeente Aalten en alle andere gemeenten in de 8HRK om in samenwerking met de woningcorporatie, het bedrijfsleven en het onderwijs te werken aan (a) AI als versneller (voor vergunningen, planbeoordelingen en woningbouw tussen gemeenten en ontwikkelaars) en (b) Data gedreven woningbouw (met een forecastingsmodel: een voorspellende data analyse waarde).

Inhoud mededeling:

Slimmer bouwen in de Achterhoek: hoe data en AI woningbouw versnellen

De woningnood is een van de grootste uitdagingen van deze tijd. Ook in de Achterhoek wordt volop nagedacht over hoe we sneller, slimmer en duurzamer woningen kunnen bouwen. Twee projecten laten zien hoe innovatieve oplossingen – met data en kunstmatige intelligentie (AI) – hierbij kunnen helpen, een initiatief van de gemeente Aalten.

Project 1: Data gedreven woningbouw (Subsidie € 336.500 vanuit 8HRK, provincie Gelderland en gemeente Aalten. Looptijd 1 november 2025 – 31 oktober 2027)

In de Achterhoek is er steeds meer behoefte aan betrouwbare cijfers en voorspellingen om woningbouw goed te sturen. Gemeenten, woningcorporaties en de 8HRK Board willen weten: *hoeveel huizen zijn er nodig, waar, en wanneer?*

Daarom wordt gewerkt aan een zogenoemd **forecastingsmodel**: een slim data-instrument dat toekomstige woningbehoeften kan voorspellen. Dit model maakt gebruik van scenario's, prognoses en actuele data. Het resultaat is een dashboard waarop bestuurders en beleidsmakers snel kunnen zien hoeveel woningen er in de regio of in een gemeente moeten worden bijgebouwd.

Het doel is niet alleen praktisch – zorgen dat de woningproductie beter aansluit bij de vraag – maar ook strategisch. De Achterhoek kan met deze data een bredere visie ontwikkelen: *wie willen we als regio zijn?* Daarbij gaat het niet alleen om wonen, maar ook om werkgelegenheid en leefbaarheid. Het project wordt georganiseerd in drie 'ringen': een kerngroep met de programmamanager, direct betrokken partijen zoals gemeenten, bedrijven en onderwijs (de 3 O's), en een bredere groep geïnteresseerden die op de hoogte wil blijven. Zo ontstaat een breed gedragen samenwerking waarin data de basis vormt voor beslissingen.

Project 2: AI als versneller (Subsidie € 347.000 vanuit 8HRK, provincie Gelderland en gemeente Aalten. Looptijd 1 november 2025 – 31 oktober 2027)

Naast slimme data is er nog een ander probleem dat de woningbouw vertraagt: vergunningen en procedures. Het bouwen van nieuwe woningen duurt vaak jarenlang, vooral door complexe regels en bezwaarprocedures. Soms kan het wel tien jaar duren voordat een project echt van start gaat.

Kunstmatige intelligentie kan helpen om dit proces te versnellen. Denk aan slimme systemen die bouwplannen automatisch toetsen aan regels, of software die helpt bij het stroomlijnen van vergunningen. Daarmee wordt tijd bespaard en worden fouten verminderd.

Het doel van dit project is om minstens drie concrete AI-toepassingen in de praktijk te testen. De eerste pilots zijn al bekend:

- **Aalten:** een project van 10 woningen aan de 1e Broekdijk, samen met De Woonplaats, Trebbe en de gemeente.
- **Ruurlo (Berkelland):** 21 woningen in samenwerking met Pro-Wonen.
- **Een derde project** wordt later bepaald.

Deze pilots laten zien hoe AI echt kan werken in de praktijk: van sneller vergunningen afgeven tot slimmer plannen en bouwen. Daarbij wordt ook gekeken naar uitdagingen, zoals ethische vragen (bijvoorbeeld over privacy en digitale identiteit) en het opleiden van personeel om met deze technologie te werken.

Het uiteindelijke doel is duidelijk: **gemeenten en bouwbedrijven helpen om sneller en efficiënter samen te werken**, zodat er eerder nieuwe woningen beschikbaar komen. Dat levert niet alleen winst op in tijd en geld, maar ook in maatschappelijke waarde – een betere woonomgeving voor de inwoners.

De toekomst van bouwen in de Achterhoek

Met deze twee projecten wordt de basis gelegd voor een innovatieve manier van woningbouw. Data helpt om de vraag goed in beeld te brengen, en AI kan bureaucratie verminderen en processen versnellen. Samen zorgen ze voor een slimmer, sneller en toekomstbestendig bouwproces. De Achterhoek laat daarmee zien dat regionale samenwerking en technologie hand in hand kunnen gaan. Het uiteindelijke doel? Een leefbare regio met genoeg passende woningen, nu en in de toekomst.